

HOTĂRÂREA PLENULUI CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

De modificare și completare a Hotărârii Plenului CSJ nr. 11 din 03.10.2005 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează obligația uneia dintre părțile contractului individual de muncă, de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți”

Ținând cont de modificările și completările operate în Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003, în Codul muncii, adoptat prin Legea nr. 154-XV din 28.03.2003, în baza art. 2 lit. d), art. 16 lit. c) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, art. 17 din Codul de procedură civilă, Plenul Curții Supreme de Justiție

hotărăște:

Se modifică și se completează Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 03.10.2005 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează obligația uneia dintre părțile contractului individual de muncă, de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți”, după cum urmează:

1. În partea introductivă, sintagmele „în temeiul art. 2 lit. e)” și „în temeiul art. 16 lit. d)” se substituie, respectiv, cu sintagmele „în temeiul art. 2 lit. d)” și „în temeiul art. 16 lit. c)”.

2. Punctul 2 se completează cu un nou alineat, care va avea următorul cuprins:
„A atenționa instanțele de judecată că dispoziția art. 327 din Codul muncii, în partea ce se referă la obligația privind repararea prejudiciului moral, se va aplica în coroborare cu art. 1422 al Codului civil al RM, care survine doar pentru angajator, nu și pentru salariat. Or, prejudiciul moral este rezultatul faptei ilicite ce a cauzat suferințe psihice sau fizice, semne caracteristice unei persoane fizice.”
(Recomandarea nr. 66 Cu privire la încasarea prejudiciului moral în litigiile de muncă)

**3. La punctul 6:
alineatul (2):**

a) sintagma „Legea cu privire la protecția muncii nr. 625 din 02.07.1991” se substituie cu sintagma „Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10.07.2008”;

b) sintagma „nr. 706 din 05.06.2002” se înlocuiește cu sintagma „nr. 1361 din 22.12.2005;

c) după sintagma „Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756-XIV din 24.12.1999” se introduce sintagma „Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale nr. 95 din 05.02.2009”.

4. La punctul 9:

1) la litera b):

a) alineatul (3), după cuvintele *„Ca o formă de compensare a prejudiciului material pentru privarea de dreptul de a munci poate fi încasarea unei compensații suplimentare”* se introduce sintagma *„la sumele indicate la alin. (2) art. 90 Codul muncii”*;

b) litera b) se completează cu un **nou alineat**, care va avea următorul cuprins:

„Mărimea minimă a prejudiciului moral, stabilită de legislația muncii, prin prisma art. 90 Codul muncii, se referă doar la cazurile de eliberare din serviciu sau transfer, recunoscute ilegale. În rest, mărimea prejudiciului va fi apreciată, în baza probelor administrate la materialele cauzei și se va ține cont de gradul de vinovăție a angajatorului, temeiurile de fapt sau doar de procedură care au servit drept motiv pentru recunoașterea ilegalităților acțiunii angajatorului, impactul acțiunilor angajatorului pentru salariat etc.”.

(Recomandarea nr. 66 Cu privire la încasarea prejudiciului moral în litigiile de muncă)

2) la litera c):

a) alineatul (1), cuvântul *„angajator”* se substituie cu sintagma *„unitate sau de către o subdiviziune interioară a acesteia”*, iar sintagma *„3 luni”* se substituie cu sintagma *„4 luni”*;

b) alineatul (2), sintagma *„75 la sută”* se substituie cu sintagma *„50 la sută”*; sintagma *„3 luni”* se substituie cu sintagma *„4 luni”*.

3) la litera d):

alineatul (1), sintagma *„art. 67”* se substituie cu sintagma *„art. 66”*.

4) la litera e):

alineatul (3), sintagma, cu conținutul: *„Indexarea se va efectua numai în cazul, dacă coeficientul de inflație, în perioada neachitării, care se calculează de la data scadenței până la achitarea efectivă, este de minimum 2% (art. 145 alin. 3 CM).”* se exclude.

5) la litera f):

a) alineatul (2), cuvintele: *„în caz de reținere a salariului, a indemnizației de concediu și a altor plăți cuvenite salariatului concediat, angajatorul achită suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.”* se înlocuiesc prin cuvintele: *„în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților, în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.”*;

b) alineatul (3), sintagma *„0,1 la sută”* se substituie cu sintagma *„0,3 la sută”*;

c) alineatul (4), sintagma *„5%”* se substituie cu sintagma *„0,3 la sută”*;

d) alineatul (5), sintagma *„0,1 la sută”* se substituie cu sintagma *„0,3 la sută”*.

6) la litera g):

a) alineatul (1), după sintagma *„răspândirea, prin orice mijloace”* se introduce sintagma *„(de informare în masă, referințe scrise etc.)”*;

b) alineatul (2):

- sintagma „3 luni (un an pentru cei care au deținut funcții de răspundere)” se substituie cu sintagma „2 ani”;

- după sintagma „să nu divulge date sau informații de care au luat cunoștință în perioada executării contractului de muncă,” se introduce sintagma „în condițiile stabilite de regulamentul intern al unității, de contractul colectiv sau de cel individual de muncă.”.

7) la litera h):

alineatul (2), sintagma „art. 150 alin. (4)” se înlocuiește cu sintagma „art. 153 alin. (2)”, iar sintagma „de la pronunțarea” se înlocuiește cu sintagma „de la pronunțarea”.

5. la punctul 11:

a) alineatul (1), textul „*instanța o va scoate de pe rol prin încheiere susceptibilă de recurs, în baza art. 267 lit. a) CPC*” se substituie cu textul „*instanța, printr-o încheiere susceptibilă de recurs, o va restitui, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) CPC sau dacă este acceptată în procedură, o va scoate de pe rol, în temeiul art. 267 lit. a) CPC*”;

b) punctul se completează cu un nou alineat, cu următorul conținut:

„*Pretenția cu privire la repararea prejudiciului material și/sau moral, suferit de salariat sau de angajator, se circumscrie litigiilor de muncă și se încadrează în categoria de cauze, expusă la art. 182¹ CPC alin. (1) CPC, pentru care se aplică obligatoriu procedura medierii judiciare.*”

6. La punctul 28, sintagma „art. 185 alin. (1) lit. c)” se înlocuiește cu sintagma „art. 185 alin. (1) lit. a)”.

7. La punctul 29:

a) alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„*Acțiunea de reparare a prejudiciului material și/sau moral, suferit de salariat, fiind o revendicare legată de raporturile juridice de muncă, se încadrează în categoria de cauze, stipulate la art. 85 alin. (1) lit. a) CPC și art. 4 alin. (1) pct. 1 al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, de aceea reclamanții sunt scutiți de plata taxei de stat. În caz de admitere a acțiunii, taxa de stat și cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanță, vor fi încasate la buget, conform art. 98 CPC, de la persoanele care au calitatea procesuală de pârâți, în aceste acțiuni.*”

b) după alineatul (1) se introduc trei alineate noi, cu următorul cuprins:

„*În situația de respingere a acțiunii, intentată de reclamantul-salariat, taxa de stat și cheltuielile legate de judecarea pricinii, suportate de instanță, la buget nu se vor încasa, deoarece acesta este scutit de plată, în virtutea legii.*”

Angajatorul, la rândul său, având calitatea procesuală de reclamant, nu este scutit de plata taxei de stat pentru intentarea acțiunii privind apărarea unui drept, legat de raporturile de muncă, deoarece art. 4 alin. (1) pct. 1 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, fiind o lege specială ce reglementează condițiile de achitare și înlesnirile la plata taxei de stat, expres prevede că, în acțiunile legate de activitatea

de muncă, sunt scutiți de plata taxei de stat, în instanțele judecătorești, numai reclamanții-persoane fizice.

În caz de admitere a acțiunii angajatorului, instanța de judecată, la soluționarea chestiunii de compensare din contul pârâtului, persoană fizică, a cheltuielilor aferente judecării pricinii, se va călăuzi de dispoziția art. 353, în coroborare cu art. 348 al Codului muncii”.

**Președintele Curții Supreme de Justiție
Chișinău, 4 decembrie 2017, nr. 33**

Mihai Poalelungi